

РЕШЕНИЕ

№ 675

гр. София, 07.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД, 1-ВО ГРАЖДАНСКО
ОТДЕЛЕНИЕ 3-ТИ СЪСТАВ**, в публично заседание на шестнадесети
септември през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Бонка Дечева
Членове: Ваня Атанасова
Атанас Кеманов

при участието на секретаря Даниела Ив. Петрова Никова
като разгледа докладваното от Атанас Кеманов Касационно гражданско дело
№ 20248002102576 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 290 от ГПК и е образувано по касационна
жалба на М. С. С., чрез процесуалните му представители адв.А.П. и Е.Ж.,
срещу решение №1261/05.03.2024г. по в.гр.д.№12216/2022г. на Софийски
градски съд.

Състав на Софийски градски съд е потвърдил решение
№20053048/15.08.2022г. на СРС, постановено по гр.д.№21392/2020г., с което е
отхвърлен предявеният иск с правно основание чл. 49, вр. чл. 45, ал. 1 ЗЗД от
М. С. С., [ЕГН] срещу „Ню Медия Уеб“ЕООД, ЕИК: 205365720, за сумата от
:

- 10 000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени
вреди от публикация под заглавието: „Яхтата за 4,5 млн. на М. С. цъфна в
Турция“ от 08.04.2020г. на сайта „Lupa.bg“ ;
- 10 000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени
вреди от публикация под заглавието: „България зове: В памет на М. - пълен
бойкот на „Винпром Карнобат“ от 22.04.2020г. на сайта „Lupa.bg“.

В касационната жалба на М. С. са развити доводи за неправилност на
обжалваното въззивно решение поради нарушаване на материалния закон,

допуснати при постановяването му съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост, с оглед на което се моли за неговата отмяна и постановяване на касационно решение по съществото на спора, с което предявеният иск бъде изцяло уважен.

В писмен отговор в срока по чл. 287, ал. 1 ГПК ответникът по касационната жалба „Ню медия УЕБ“ЕООД изразява становище за неоснователност на подадената жалба и правилност на обжалваното решение.

С постановеното определение №2215/30.04.2025г. е допуснато касационно обжалване на въззивното решение по реда на чл.280, ал.1, т.1 от ГПК, само в частта, с която е потвърдено решение №20053048 /15.08.2022г. на СРС, постановено по гр.д.№21392/2020г., с което е отхвърлен предявеният иск с правно основание чл. 49, вр. чл. 45, ал. 1 ЗЗД от М. С. С., [ЕГН] срещу „Ню Медия Уеб“ЕООД, ЕИК: 205365720, за сумата 10 000/десет хиляди/лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди от публикация под заглавието: „България зове: В памет на М. - пълен бойкот на „Винпром Карнобат“ от 22.04.2020г. на сайта „Lupa.bg“.

Касационно обжалване е допуснато по следния въпрос : следва ли да бъде ангажирана отговорността на втория издател когато в препечатаната статия се съдържат очевидни обиди към личността на засегнатото лице, като е прието, че изводите на въззивния съд са в противоречие с решение № 253 от 29.01.2014г. по гр.д.№1251 от 2012г. на ВКС, III г.о., решение № 278 от 27.11.2019 г. по гр. д. № 1140 от 2019 г. на ВКС, III г.о. и решение № 19 от 15.03.2022 г. на ВКС по гр. д. № 4040/2021г., Iг.о.

Въззивният съд е приел, че във фейсбук страницата „Събитията” е публикувана статия, която е идентична по съдържание на процесната, отразена в „lupa.bg”, но я предхожда по време.Отразеният от ответното дружество материал на 22.04.2020г. не е на това издание, а представлява препредаване на текста, публикуван в тази фейсбук страница, като това обстоятелство е изрично отразено в самата публикация.Поради това, думите „нискочели новобогаташи“и „първобитен манталитет“, употребени в текста на втората процесна публикация не могат да бъдат причина за ангажиране отговорността на ответника по настоящето дело, тъй като той не е възложител на автора на статията, а е цитиран по – рано публикуван текст, като това е било изрично отразено.Въз основа на изложеното, въззивният съд е приел, че не се установяват осъществени противоправни деяния от страна на ответника

спрямо ищеца, в резултат на който да се ангажира деликтната му отговорност за обезщетение за неимуществени вреди.

Съдът като съобрази твърденията и възраженията на страните, както и представените по делото доказателства намира за установено следното :

В чл. 39 - 41 от Конституцията на РБ и чл. 10 от ЕКЗПЧОС е прогласено правото на всеки да изразява и разпространява мнение и да търси, получава и разпространява информация. В неговия обсег се включва свободата на всеки да отстоява своето мнение и да получава, съобщава и предава мнения, идеи или информация независимо от начина на изразяване. Това е едно от основните права на личността. Посоченото право не е абсолютно. Основания за ограничаването му се съдържат в разпоредбите на чл. 39, 40 и 41 от КРБ , които не позволяват то да бъде използвано за накърняване и засягане на изрично изброените права и интереси, както и в тази на чл. 57, ал. 2 , която не допуска злоупотреба с тях, както и упражняването им, ако накърнява права или законни интереси на другия. В обхвата на последните попадат присъщите на човешката личност чест, достойнство, добро име, които се накърняват при изнасянето на клеветнически твърдения/съзнателното разгласяване на неистински позорни обстоятелства за дадено лице или приписване на престъпление другиму/.

За разлика от негативните оценки, обидата е противоправно деяние и е налице, когато някой каже или извърши нещо унижително за честта или достойнството на другия. Негативните оценки за определена личност не поражда отговорност, освен ако засягат достойнството на личността/ решение № 213 от 26.01.2021 г. по гр. д. № 970 от 2020 г. на ВКС, ГК, IV г. о. и решение № 261 от 02.11.2016 г. по гр. д. № 1243 от 2016 г. на ВКС, ГК, IV г. о./.

В настоящия случай във втората статия, която е била публикувана в сайта на ответника под заглавието : „България зове: В памет на М. - пълен бойкот на „Винпром Карнобат“ ищецът по делото М.С. е определен като „нискочел богаташ с първобитен манталитет“, което представлява негативна оценка/примитивен човек с ниска култура, познания или нрави/, с която се засяга неприкосновеността на личното чувство за достойнство на човека, положителната оценка, която всеки има за собствената си личностна и обществена ценност. Касае се за противоправно деяние, което е формално основание за ангажиране на отговорността както на автора на статията, така и

на нейния издател.

Обжалваното въззивно решение е постановено в противоречие с цитираната по-горе практика на ВКС, в която се приема, че без значение за ангажиране на отговорността на издателя е въпросът дали статията е първа или последваща и дали във втория случай има позоваване на предходна публикация, когато съдържанието на статията съдържа обиди. Това е така, защото разпространяването на обиди е винаги противоправно. Всеки издател отговаря за разпространените от него обиди, след като от тях са причинени вреди.

За определяне справедливия размер на обезщетението за неимуществени вреди по смисъла на чл. 52 ЗЗД следва да се приложат критериите, посочени в ППВС № 4 от 1968г. Справедливостта не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на всички конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които следва да се съобразят от съда, с оглед на особеностите на всеки конкретен случай. При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, причинени от обидни и клеветнически изявления, съдът следва да съобрази вида, характера и интензитета на вредите, социално-икономическите условия и стандарта на живот в страната, както и общественото, социално и професионално положение на пострадалия.

В конкретния случай съдът намира, че справедливото обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди възлиза на 3 000 лв. При определянето размера на обезщетението следва да бъде отчетено, че не се установява висок интензитет на търпените вреди. Според показанията на св. С. ищецът се е чувствал унижен от тази публикация и притеснен как ще реагират неговите близки на нея. Същевременно изпадането му в депресивно състояние и приема на антидепресанти е започнало след първата статия, по отношение на която е прието със сила на пресъдено нещо, че няма унижително за честта или достойнството на ищеца съдържание. Съдът отчита и начина на причиняването на вредите от страна на ответника - публикуването на обидни и позорящи изрази в електронни издания, което ги прави достъпни за широк кръг субекти и за по-продължителен период от време.

С оглед на горното, съдът намира, че искът на ищеца М.С. за претърпените вреди от втората от статия под заглавието: „България зове: В памет на М. - пълен бойкот на „Винпром Карнобат“, публикувана на 22.04.2020г. в сайта „Luра.bg“ е частично основателен и следва да бъде уважен за сумата от 3 000лв, ведно със законната лихва от датата на увреждането, а за разликата до

пълния претендиран размер от 10 000лв., отхвърлен като неоснователен.

В полза на касатора следва да бъдат присъдени направените по делото разноски, които съобразно уважената част на претенцията са в размер на 1 100лв.

Предвид горното, Върховният касационен съд, състав на Първо гражданско отделение

РЕШИ :

ОТМЕНЯ решение №1261/05.03.2024г. по в.гр.д.№12216/2022г. на Софийски градски съд в частта, в която е потвърдено решение №20053048/15.08.2022г. на СРС, постановено по гр.д.№21392/2020г., с което е отхвърлен предявеният иск с правно основание чл. 49, вр. чл. 45, ал. 1 ЗЗД от М. С. С., [ЕГН] срещу „Ню Медия Уеб“ЕООД, ЕИК:205365720, за заплащане на обезщетение за причинени неимуществени вреди от публикация под заглавието: „България зове: В памет на М. - пълен бойкот на „Винпром Карнобат“ от 22.04.2020г. на сайта „Luра.bg“, за сумата от 3 000/три хиляди/лв., както и в частта на присъдените в полза на ответника „Ню Медия Уеб“ЕООД, ЕИК: 205365720 разноски за разликата над 1 700/хиляда и седемстотин/лв., като вместо него ПОСТАНОВЯВА :

ОСЪЖДА „Ню Медия Уеб“ЕООД, ЕИК: 205365720 да заплати на М. С. С., [ЕГН] сумата от 3 000/три хиляди/лв., ведно със законната лихва, считано от датата на увреждането – 22.04.2020г. до окончателното изплащане на сумата, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, които са претърпени от публикация под заглавието: „България зове: В памет на М. - пълен бойкот на „Винпром Карнобат“ от 22.04.2020г. на сайта „Luра.bg“, ведно с направените по делото разноски от 1 100/хиляда и сто/лв.

ПОТВЪРЖДАВА решение №1261/05.03.2024г. по в.гр.д.№12216/2022г. на Софийски градски съд в частта, в която иска на М. С. С., [ЕГН] срещу „Ню Медия Уеб“ЕООД, ЕИК: 205365720 за заплащане на обезщетение за причинени неимуществени вреди от публикация под заглавието: „България зове: В памет на М. - пълен бойкот на „Винпром Карнобат“ от 22.04.2020г. на сайта „Luра.bg“, е бил отхвърлен за разликата от 3 000/три хиляди/лв. до 10 000/десет хиляди/лв.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____